

การประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) : การศึกษาเฉพาะกรณี
โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 9 จังหวัดยะลา

นางสาวภัทรา อริณยภาค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-501-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012424

๗1๑๑๑๑๑๑

AN EVALUATION OF COMMUNITY HEALTH CURRICULUM (HEALTH AND
MIDWIFERY) : A CASE STUDY OF MIDWIFERY SCHOOL , MATERNAL
AND CHILD HEALTH CENTER , REGION 9 , CHANGWAT YALA .

MISS PATRA ARANYABHAGA

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University.

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) : การศึกษา
เฉพาะกรณีโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9
จังหวัดยะลา

โดย นางสาวภัทรา อรัญภาค

ภาควิชา บริหารการศึกษา

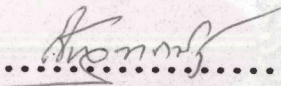
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

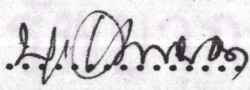

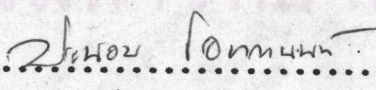
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

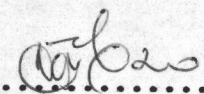

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากี๋ย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) : การศึกษา
เฉพาะกรณีโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9
จังหวัดยะลา

ชื่อนิสิต นางสาวภัทรา อรรถนภาค

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) ฉบับ พ.ศ.2526
ของโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9 จังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) ในครั้งนี้เป็นการศึกษา
ในลักษณะการวิจัยเชิงบรรยาย โดยศึกษาตามกรอบการประเมินของแบบจำลองซิป (CIPP
Model) ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากประชากร 4 กลุ่ม จำนวน 593 คน คือ อาจารย์ 43 คน
นักศึกษา 220 คน ผดุงครรภ์อนามัย 165 คน และผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผดุงครรภ์อนามัย
165 คน ใช้เครื่องมือคือแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 4 ชุด ลักษณะเป็นแบบเลือก
ตอบ มาตรการส่วนประมาณค่า และปลายเปิด การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการรวบรวมด้วย-
ตนเองบางส่วนและใช้บริการของการไปรษณีย์เป็นบางส่วน แบบประเมินที่ได้รับคืนและผ่านการ
ตรวจสอบความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้คิดเป็นร้อยละ 93.42 ของแบบประเมินที่
ส่งไปทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. การประเมินบริบท

การกำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกันในระดับค่อนข้างมาก คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเขียนไว้ชัดเจนค่อนข้างมาก สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความเป็น - เอกลักษณะแห่งวิชาชีพในระดับค่อนข้างมาก โครงสร้างของหลักสูตรในระดับหมวดวิชาและระดับ รายวิชาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมแล้ว เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีปริมาณเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ ในการศึกษา และมีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาในหมวด วิชาชีพมีความจำเป็นต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน เนื้อหาที่น่าสนใจและมีความทันสมัย ค่อนข้างมาก ตลอดจนเนื้อหารายวิชา มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตในระดับค่อนข้างมาก

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ปัจจัยเบื้องต้นด้านผู้สอนและผู้เรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรนี้ในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นสิ่งประกอบการเรียนการสอนเช่น ตำรา โสตทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติ และสถานที่เรียนนั้นพบว่าบางชนิดมีปริมาณค่อนข้างน้อย บางชนิดมี - คุณภาพค่อนข้างต่ำ และบางชนิดมีความสะดวกในการใช้บริการค่อนข้างน้อย สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน บางแห่งมีประเภทและปริมาณของผู้ป่วยสำหรับการฝึกปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

3. การประเมินกระบวนการ

การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนโดยทั่วไปและใน ระดับรายวิชาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีเพียงบางรายวิชาเท่านั้นที่มี ความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย และยังมีความไม่พร้อมเกี่ยวกับการเปิดสอนในหมวด - วิชาเลือก ซึ่งควรให้นักศึกษาเลือกเรียนได้อย่างเสรี

4. การประเมินผลผลิต

ผดุงครรภ์อนามัยที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน (ผดุงครรภ์อนามัย) จากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต ๑ จังหวัดยะลา มีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับค่อนข้างมาก

Thesis Title An Evaluation of Community Health Curriculum (Health
and Midwifery) : A case study of Midwifery School,
Maternal and Child Health Center, Region 9
Changwat Yala.

Name Miss Patra aranyabhaga

Thesis Advisor Assistant Professor Boonmee Nenyod, Ed.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purposes of the study

To evaluate the Community Health Curriculum (Health and
Midwifery) B.E.2526 at Midwifery School, Maternal and Child Health
Center, Region 9 Changwat Yala.

Methodology

The CIPP Model was employed as a conceptual framework for this
study by which the population used consisted of 593 persons ;
43 instructors, 220 midwifery students, 165 midwives and 165 immediate
supervisors. The instruments used in this study were the questionnaires
which were constructed in the forms of checklist, rating scale and
open-ended types. The questionnaires were collected through personal
contact and mail. Five hundred and fifty four copies of questionnaires
or 93.42 percent were complete and returned. The data were analyzed by

using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Findings :

1. Context evaluation

The findings of the study showed that the curriculum objectives, structure and content were relevant to each other. The curriculum objectives were clearly understandable, practicable and suitable to the social needs by which the curriculum structure and content were appropriate to the time period and the student capability. Curriculum content also were interested and up to date.

2. Input evaluation

With regard to instructors and student they both were rated at almost high level of performance and capability. Learning aids, learning materials, textbooks, classrooms and audiovisual aids were rated at almost low level due to their supply, quality and convenience.

3. Process evaluation

The instructional process and evaluation in almost every subject were rated at almost high level except few were rated at almost low level. However, there still be the unreadiness concerning the elective subjects offering.

4. Product evaluation

The findings concerning the capability and performance of those who graduated from the Midwifery School, Maternal and Child Health Center, Region 9 Changwat Yala showed that they were rated at high level. They were all capable of performing their functions as listed in curriculum objectives.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษาและเสริมสร้างกำลังใจในการวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สวัสดิ์ จงกล และรองศาสตราจารย์ ดร.สังัด อุทรานันท์ ภาควิชาบริหารการศึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ภาควิชาวิจัยการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์ ภาควิชาพยาบาลศึกษา อาจารย์ชูศรี สัจปลัม หัวหน้าฝ่ายอบรมนิเทศและศึกษา กองอนามัยครอบครัว กรมอนามัย อาจารย์จินดา ภิระพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยยะลา และอาจารย์ธัญญา แก้วศรี หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยยะลา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ขอกราบ - ขอบพระคุณนายแพทย์อนันต์ สุลโฆมา น ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9 ยะลา และ นายแพทย์สุทธิศักดิ์ พัฒนปริชากุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่และเด็ก ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 9 ยะลา ที่กรุณาให้ความร่วมมือสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง รวมทั้งขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบประเมิน และผู้มีส่วนให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คุณความดีและประโยชน์ที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเพื่อรำลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9 ยะลา ตลอดจนภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภัทรา อรัญภาค

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตการวิจัย.....	4
	คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย.....	5
	ประโยชน์จากการวิจัย.....	5
	ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
	นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
	การเสนอผลการวิจัย.....	9
2	ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
	ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	11
	การพัฒนาหลักสูตร.....	15
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร.....	16
	การประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซิป (CIPP Model).....	23
	หลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) ฉบับ พ.ศ.2526	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 39
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 39
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 39
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 42
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 43
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 45
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน..... 45
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท..... 55
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น..... 73
	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการ..... 80
	ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิต..... 88
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 92
	สรุปผลการวิจัย..... 93
	อภิปรายผลการวิจัย..... 96
	ข้อเสนอแนะ..... 105
	บรรณานุกรม..... 107
	ภาคผนวก ก 112
	ภาคผนวก ข 156
	ภาคผนวก ค 158
	ประวัติผู้เขียน..... 168

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบประเมินที่ส่งไป-ได้รับคืน และผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มประชากร.....	43
2	สถานภาพของอาจารย์ผู้ตอบแบบประเมิน.....	46
3	สถานภาพของนักศึกษา จำแนกตามรุ่นที่ศึกษาคือรุ่นที่ 35, 36, 37 และ 38.	50
4	สถานภาพของผดุงครรภ์อนามัย จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษาคือรุ่นที่ 32, 33 และ 34	52
5	สถานภาพของผู้บังคับบัญชาขั้นต้นของผดุงครรภ์อนามัย.....	54
6	ค่าเฉลี่ยการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านความชัดเจนของ ภาษาที่ใช้ ความสามารถในการนำไปปฏิบัติจริง ความสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม และความเป็นเอกลักษณ์แห่งวิชาชีพ ตามการ ประเมินของอาจารย์ประจำโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย ศูนย์อนามัยแม่และ เด็กเขต 9 จังหวัดยะลา	56
7	การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรตามการประเมินของอาจารย์ประจำ โรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยยะลา และอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้นๆ.....	59
8	การประเมินของผดุงครรภ์อนามัยด้านเนื้อหาวิชาต่างๆเกี่ยวกับความ จำเป็นต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ และความเพียงพอของ เนื้อหาวิชา.....	63
9	ค่าเฉลี่ยการประเมินของอาจารย์และนักศึกษาต่อเนื้อหาวิชาในด้าน ความน่าสนใจและความทันสมัยของเนื้อหาวิชา.....	66
10	ค่าเฉลี่ยการประเมินของอาจารย์และนักศึกษาต่อเนื้อหาวิชาในด้าน ความมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในวิชาชีพและความ เหมาะสมของปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับคำหน่วยกิตของรายวิชานั้นๆ.....	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	คำเฉลี่ยการประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) ตามการประเมินของผดุงครรภ์อนามัย.....	72
12	คำเฉลี่ยการประเมินผู้สอนและผู้เรียน จำแนกตามการประเมินของ อาจารย์และนักศึกษา.....	73
13	คำเฉลี่ยการประเมินสิ่งประกอบอื่นๆ เกี่ยวกับความเหมาะสมในด้าน ปริมาณ คุณภาพ และความสะดวกในการใช้บริการ จำแนกตามการ ประเมินของอาจารย์และนักศึกษา.....	75
14	คำเฉลี่ยการประเมินสิ่งประกอบในด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานคือโรงพยาบาล แม่และเด็กของศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9 ยะลา โรงพยาบาลศูนย์- ยะลา และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานสาธารณสุขชุมชน ณ จังหวัดเจ้าของทุน...	78
15	คำเฉลี่ยการประเมินของผดุงครรภ์อนามัยต่อบัณฑิตเบื้องต้นของการผลิต..	79
16	คำเฉลี่ยการประเมินเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป จำแนก ตามการประเมินของอาจารย์และนักศึกษา.....	80
17	คำเฉลี่ยการประเมินของผดุงครรภ์อนามัยต่อการจัดการเรียนการสอน โดยทั่วไป.....	81
18	คำเฉลี่ยของการประเมินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆจำแนก ตามการประเมินของอาจารย์และนักศึกษา.....	82
19	คำเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของการวัดผลประเมินผลการเรียน- การสอนโดยทั่วๆไปจำแนกตามการประเมินของอาจารย์ นักศึกษา และ ผดุงครรภ์อนามัย.....	84
20	คำเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสมของการวัดผลประเมินผลการเรียน- การสอนรายวิชาต่างๆตามการประเมินของอาจารย์และนักศึกษา.....	86
21	คำเฉลี่ยการประเมินคุณลักษณะของผลผลิตจำแนกตามการประเมินของ อาจารย์ ผดุงครรภ์อนามัย และผู้บังคับบัญชาชั้นต้น.....	88